

SKÖTSELPLAN FÖR

**Naturreservatet
Särkirova**

Pajala och Övertorneå kommuner

LÄNSSTYRELSEN
I NORRBOTTENS LÄN

www.bd.lst.se

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	ALLMÄNT OM PLANEN	2
2	SYFTE	2
3	UPPGIFTER OM RESERVATET	2
4	RESERVATSBESKRIVNING	3
5	SKÖTSELOMRÅDEN	3
5.1	NATUR	3
5.1.1	Bevarandemål	4
5.1.2	Skötselåtgärder	4
5.2	INFORMATION OCH TILLGÄNGLIGHET	4
5.2.1	Kvalitetsmål	4
5.2.2	Skötselåtgärder	4
6	UPPFÖLJNING OCH DOKUMENTATION	5
7	SAMMANFATTNING AV LÖPANDE SKÖTSELÅTGÄRDER	5

Bilagor

- A. Översiktskarta
- B. Karta över informationstavla, anläggningar och leder
- C. Fältkarta
- D. Sammanställning av särskilda åtgärder

1 ALLMÄNT OM PLANEN

Denna skötselplan anger riktlinjerna och målen för skötseln av naturreservatet Särkirova. Vid skötseln skall förutom reservatsföreskrifterna andra aktuella regelverk och riktlinjer beaktas.

Naturreservatet Särkirova innefattar sjön Särkijärvi som ingår i det europeiska nätverket för bevarande av biologisk mångfald, Natura 2000. Detta innebär ett nationellt ansvar att upprätthålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som finns inrapporterade inom området. Inga åtgärder som kan komma i konflikt med bevarandemålen för Natura 2000 får företas i området.

Naturreservatet tillhör skötselkategori C enligt länsstyrelsens egen klassificering som omfattar tre kategorier (A, B, C), vilket innebär att endast enstaka skötselåtgärder kommer att utföras.

Denna plan skall ses över om 10 år och om det då anses nödvändigt skall planen revideras.

2 SYFTE

Syftet med reservatet är att bevara den biologiska mångfalden samt att vårda och bevara den värdefulla naturmiljön i området. Syftet är även att bevara och stärka områdets naturskogsvärden. Inom ramen för dessa mål ska reservatet även ge möjlighet till naturupplevelser, friluftsliv och vetenskaplig forskning.

3 UPPGIFTER OM RESERVATET

Naturreservatets namn:	Särkirova
Kommun:	Pajala och Övertorneå
Lägesbeskrivning:	Ca 15 km NO om Korpilombolo. Blå kartan 27M
Markägare:	Staten genom naturvårdsfonden
Förvaltare:	Länsstyrelsen i Norrbottens län
Areal:	286 ha (enligt beslut)
Natura 2000:	Torneå-Kalix älvsystem SE 0820430
Naturtyper:	<i>Naturtyper enligt vegetationskartan</i> Skogsmark 247 ha, varav produktiv skog 237 ha Myr 33 ha Vatten 6 ha
Samebyar:	Korju sameby

4 RESERVATSBESKRIVNING

Särkirova ligger i Tornedalen ca 15 km nordost om Korpilombolo på gränsen mellan Pajala och Övertorneå kommuner. Större delen av reservatet (230 ha) ligger i Övertorneå kommun medan en mindre del (56 ha) ligger i Pajala kommun. Berget Särkirova sträcker sig 320 m över havet och berggrunden i området domineras av pelitisk paragnejs. Jordarten är uteslutande morän utom i reservatets norra del som består av kalt berg med osammanhängande jordtäcke. Bergsslutningen öster om sjön är blockrik och bitvis mycket brant. Särkirova ligger ovan högsta kustlinjen i naturgeografiska regionen 32D, norra norrlands och norra Finlands barrskogsområde. Ett låglänt och tämligen kontinentalt område med flack relief men med spridda bergkullar.

Hela reservatet är kraftigt präglat av brand, vilket har gett upphov till en stor naturlig biotopvariation. I området finns skog i en rad olika brandsuccessionsstadier, alltifrån flerskiktad tallskog, lövrik barrblandskog till ren granskog i refugierna. Spår av bränderna syns i form av allmänt förekommande brandljud i både gran och tall. I vissa bestånd, bl a på bergets sydsluttning, förekommer även spridda, mycket gamla och grova överståndare av tall. Åldern på dessa bedöms vara omkring 500 år och de bär spår efter flera bränder.

Skogen i reservatet är övervägande urskogsartad och död ved i form av lågor och torrakor förekommer allmänt i hela området. I grandominerade bestånd är tillgången på död ved ofta mycket stor, bl a med rikligt av lågor i olika dimensioner och nedbrytningsstadier. Öster om skogsbilvägen finns ett tätt lövdominerat bestånd med stor andel asp. Längst österut finns ett område som inte påverkats av den senaste branden. Naturskogsarter som t ex knottrig blåslav, rosenticka och rynkskinn förekommer spritt i stora delar av reservatet. Marktypen domineras av frisk ristyp med inslag av lågört i fuktigare partier.

Området är endast i ringa omfattning påverkat av skogsavverkningar, och då främst i form av plockhuggning i anslutning till den senaste branden.

Reservatet innefattar även sjön Särkijärvi som är en del av Kalix älvsystem och därmed i EU's nätverk av särskilt värdefulla naturområden, NATURA 2000 (SE 0820430).

5 SKÖTSELOMRÅDEN

Naturresevatet har indelats i två skötselområden; natur samt information och tillgänglighet. Reservatets geografiska läge finns markerat på bilaga A medan bilaga B visar avgränsningar samt vart informationsskylt skall finnas placerad. I bilaga C finns en förteckning över de åtgärder som behöver göras utöver den löpande skötseln i reservatet.

5.1 NATUR

Skogen i området är till stor del brandpåverkad men eftersom området är ett av få urskogsliknande områden i trakten skall spontant uppkommen brand släckas omedelbart. Vid släckningsarbetet skall så skonsamma metoder som möjligt användas. Om brand uppstår i reservatet ska länsstyrelsen informeras. En kontrollerad naturvårdsbränning kan komma att bli aktuell i området.

5.1.1 Bevarandemål

- Förändringar i naturtillståndet skall främst ske genom naturlig succession och naturliga processer.

5.1.2 Skötselåtgärder

- Området ska tillsvidare lämnas för fri utveckling.
- Störningar som t.ex stormfällningar och insektsangrepp skall ha ett så naturligt förlopp som möjligt.
- Möjligheten att öka naturvärdena i reservatet genom en naturvårdsbränning bör utredas. Om hyggesbränning eller naturvårdsbränning utförs i anslutning till reservatet skall möjligheten att även bränna hela eller delar av reservatet utredas.

5.2 INFORMATION OCH TILLGÄNGLIGHET

En informationstavla skall finnas vid reservatet (bilaga B). I anslutning till reservatet skall det även finnas parkeringsmöjlighet. Några anläggningar för friluftslivet anses i dagsläget ej aktuellt att uppföra.

5.2.1 Kvalitetsmål

- En informationstavla skall finnas vid parkeringsplatsen.
- Informationsskyltar skall vara i tydligt läsbart skick.
- Reservatets gränsmarkeringar skall vara tydligt uppmärkt.
- Gränsmarkeringen skall vara extra tydlig där vägen korsar reservatsgränsen i reservatets nordöstra del.
- En stig skall finnas från parkeringsplatsen till reservatsgränsen.
- Aktuell information om reservatet ska finnas på Länsstyrelsens hemsida.

5.2.2 Skötselåtgärder

- Skyltningen ses över regelbundet.
- Vid behov byts de skyltar som inte längre är funktionella.
- Vid behov skall sly röjas runt skyltar.
- Gränsmarkeringarna ska ses över regelbundet och åtgärdas vid behov.
- Vid behov ska information på webben uppdateras.

6 UPPFÖLJNING OCH DOKUMENTATION

Skötselplanens bevarandemål och kvalitetsmål skall vart tionde år följas upp av Länsstyrelsen tillsammans med skötselansvarig.

En kortfattad skötselrapport skall skrivas minst vart tredje år av skötselansvarige och lämnas till Länsstyrelsen.

Rapporten skall redovisa vilka skötselinsatser som gjorts samt kostnader för dessa. Rapporten skall även redovisa om några uppenbara förändringar i naturtillståndet upptäckts vid besöken i reservatet.

Akuta hot mot reservatets värden samt behov av akuta åtgärder meddelas till länsstyrelsen omgående. Eventuella brott mot reservatsföreskrifter skall anmälas till länsstyrelsen omgående.

7 SAMMANFATTNING AV LÖPANDE SKÖTSELÅTGÄRDER

Information och tillgänglighet	Ansvarig	När
Kontrollera att informations-skyltarna innehåller aktuell information och är läsbara. Rapportera till länsstyrelsen om nya skyltar behövs.	Skötselansvarig	Vart tredje år
Röjning av sly vid informationstavla.	Skötselansvarig	Vart femte år om så är nödvändigt.
Kontrollera att gränsmarkeringarna är tydliga. Rapportera till länsstyrelsen om åtgärder behövs.	Skötselansvarig	Vart tionde år
Aktuell information om reservatet ska finnas på Länsstyrelsens hemsida.	Länsstyrelsen	Vid behov
Kontrollera stigens markeringar och vägvisare. Åtgärda vid behov.	Skötselansvarig	Vart tredje år